

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Teologia pastoralna
Prowadzący	Ks. prof. dr hab. Tomasz Wielebski
Wydział	Wydział Teologiczny
Kierunek	Teologia ogólna
Poziom studiów	Jednolite studia magisterskie
Profil studiów	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Moduł specjalnościowy	
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nauki teologiczne
Obowiązuje od roku akademickiego	2025/2026
Rok studiów	3
Semestr	5
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (<i>obowiązkowy, do wyboru</i>)	obligatoryjne
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (<i>symbole</i>)	TMA_W10; TMA_W15; TMA_W22; TMA_U05; TMA_U24
Rodzaj zajęć (<i>wybór z listy*</i>)	wykład
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	3
Wymagania wstępne	
Opis i cele przedmiotu Antropologia komunikacji i mediów	Celem wykładów jest ukazanie istoty i zadań teologii pastoralnej będącej nauką refleksją nad urzeczywistnianiem się Kościoła jako Ludu Bożego w teraźniejszości. Studenci mają lepiej i głębiej poznać oraz zrozumieć cel, istotę, funkcje oraz podmioty Kościoła oraz uświadomić sobie osobistą odpowiedzialność za realizację jego misji.

Treści programowe

Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1. Zagadnienia wprowadzające	2
2. Historyczny rozwój teologii pastoralnej	2
3. Metody teologii pastoralnej	2
4. Teologia pastoralna a inne dziedziny naukowe	2
5. Istota i zbawcze posłannictwo Kościoła.	2

6. Urzeczywistnianie się Kościoła w diecezji	2
7. Urzeczywistnianie się Kościoła w parafii	2
8. Zrzeszenia religijne miejscem urzeczywistniania się Kościoła	2
9. Rodzina Kościołem domowym	2
10. Synodalność w życiu Kościoła	2
11. Znaki czasu i ich rozpoznawanie	2
12. Teologia laikatu i apostołstwa	2
13. Stosunek Kościoła do świata	2
14. Duszpasterstwo zwykłe i nadzwyczajne	2
15. Wezwania duszpasterskie dla Kościoła w Polsce	2
Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Kategoria efektu (W, U, K)	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (co ogólnie <i>absolwent po tych studiach</i> będzie wiedział i umiał)	Opis <u>przedmiotowych</u> efektów uczenia się (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) (co konkretnie <i>student po tym przedmiocie</i> będzie wiedział i umiał)	Sposoby <u>weryfikacji</u> efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy...)
TMA_W10	wykazuje uporządkowaną pogłębioną wiedzę z zakresu teologii praktycznej (katechetyki, liturgiki, teologii pastoralnej)	W1 – student wyjaśnia istotę teologii pastoralnej, jej rozwoju historycznego oraz stosowanych przez nią metod, określa jej powiązanie z naukami teologicznymi i pozateologicznymi, definiuje istotę parafii i omawia współczesne propozycje jej odnowy, informuje o istocie zrzeczeń i zasadach ich funkcjonowania, charakteryzuje istotę apostołstwa świeckich ze szczególnym uwzględnieniem przestrzeni małżeńsko-rodzinnej, społecznej, gospodarczej i kulturowej, tłumaczy istotę duszpasterstwa zwyczajnego i nadzwyczajnego (temat zajęć 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14)	Kolokwium pisemne Egzamin ustny
TMA_W15	omawia zasady działalności ewangelizacyjnej, pastoralnej, katechetycznej i charytatywnej Kościoła katolickiego	W2 – student wymienia i opisuje różnorodne zasady działalności Kościoła według których ma On urzeczywistniać swoją istotę i cel istnienia (temat zajęć 5, 7, 10, 11, 12, 13, 14)	Kolokwium pisemne Egzamin ustny
TMA_W22	podaje przykłady aktualnego odczytywania nauki Kościoła w różnych kontekstach zawodowych i społecznych	W3 – student rozpoznaje aktualne znaki czasu i, korzystając z nauczania Magisterium Kościoła oraz wskazań nauk pozateologicznych, projektuje całościowe modele działalności duszpasterskiej	Egzamin ustny

		(temat zajęć 7, 8, 10, 11, 12, 14, 15)	
TMA_U05	dokonyje krytycznej analizy wskazanych treści z zakresu teologii praktycznej	U1 – student poddaje krytyce zawarte w różnych opracowaniach propozycje działań duszpasterskich; veryfikuje je pod kątem wskazań Magisterium i wyzwań współczesności (temat zajęć 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15)	Egzamin ustny
TMA_U24	posługuje się systemami normatywnymi, normami i regułami Kościoła katolickiego (dogmatycznymi, etyczno-moralnymi, prawnymi, zawodowymi) w rozwiązywaniu konkretnych problemów i wspieraniu funkcjonowania różnych wspólnot	U2 – student analizuje aktualną działalność zbawczą Kościoła i proponuje kierunki jej zmian, odnosząc się do wskazań normatywnych Magisterium, nauk pozateologicznych i aktualnych znaków czasu (temat zajęć 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 15)	Egzamin ustny

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

	Wykład informacyjny
	Wykład konwersatoryjny
	Prezentacja multimedialna
	Praca z tekstem

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach udział w zaliczeniach poza zajęciami udział w konsultacjach	30	30/1
	udział w zajęciach udział w zaliczeniach poza zajęciami udział w konsultacjach		
	udział w zajęciach udział w zaliczeniach poza zajęciami udział w konsultacjach		
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)	30	60/2
	przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)	30	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Ocena końcowa jest średnią wyliczaną na podstawie ocen cząstkowych za: aktywność w dyskusji podczas wykładu (25%), test śródsesemestralny ze wskazanej lektury (25%), egzamin końcowy obejmujący treść wykładu i lektur (50%).

Frekwencja na zajęciach: dopuszczalne są trzy nieusprawiedliwione nieobecności.

Kryteria oceny z testu (pytania zamknięte, jednokrotny wybór):

30-28 pkt - ocena: bardzo dobra;
27-26 pkt - ocena: dobry plus;
25-23 pkt - ocena: dobry;
22-21 pkt - ocena: dostateczny plus;
20-18 pkt - ocena: dostateczna;
17 pkt i mniej - ocena: niedostateczna.

Kryteria oceny z egzaminu:

Na ocenę bdb: student wykazuje się bardzo dużą wiedzą z zakresu specyfiki teologii pastoralnej, metod jej uprawiania i specyfiki współpracy z naukami pozateologicznymi; posiada bardzo dobrą znajomość nauczania Magisterium dotyczącego wizji teologicznej Kościoła, istoty i realizacji funkcji podstawowych oraz uzupełniających w różnych jego obszarach, tożsamości duchownych, świeckich i stanu zakonnego i ich synodalnej

współpracy; umie charakteryzować specyfikę i podział duszpasterstwa oraz szeroko omówić teologiczne i pozateologiczne zasady jego realizowania; potrafi, nawiązując do posiadanej wiedzy oraz odczytanych, z wykorzystaniem wyników badań empirycznych, znaków czasu, budować modele działalności duszpasterskiej, wprowadzać je w życie i ewaluować ich realizację, proponując wprowadzenie twórczych zmian.

Na ocenę dobrą: student wykazuje się dobrą wiedzą z zakresu specyfiki teologii pastoralnej, metod jej uprawiania i specyfiki współpracy z naukami pozateologicznymi; posiada w miarę dobrą znajomość nauczania Magisterium dotyczącego wizji teologicznej Kościoła, istoty i realizacji funkcji podstawowych oraz uzupełniających w różnych jego obszarach, tożsamości duchownych, świeckich i stanu zakonnego i ich synodalnej współpracy; umie charakteryzować specyfikę i podział duszpasterstwa oraz wymienić i syntetycznie omówić teologiczne i pozateologiczne zasady jego realizowania; potrafi, nawiązując do posiadanej wiedzy oraz odczytanych, z wykorzystaniem wyników badań empirycznych, znaków czasu, budować proste modele działalności duszpasterskiej.

Na ocenę dostateczną: student wykazuje się podstawową wiedzą z zakresu specyfiki teologii pastoralnej, metod jej uprawiania i specyfiki współpracy z naukami pozateologicznymi; z pomocą wykładowcy potrafi przedstawić podstawowe nauczanie Magisterium dotyczące wizji teologicznej Kościoła, istoty i realizacji funkcji podstawowych oraz uzupełniających w różnych jego obszarach, tożsamości duchownych, świeckich i stanu zakonnego i ich synodalnej współpracy; umie wskazać istotę i podział duszpasterstwa oraz wymienić teologiczne i pozateologiczne zasady jego realizowania; potrafi wskazać elementy, które powinny być zawarte w modelach działalności duszpasterskiej.

Literatura obowiązkowa

	Hajduk R., <i>Trzy czy cztery podstawowe funkcje Kościoła? Pastoralno-teologiczny spór o koinonie</i> , „Studia Elbląskie” 14 (2013), s. 97-114.
	Kamiński R. (red.), <i>Teologia pastoralna. T. 1. Teologia pastoralna fundamentalna</i> , Lublin 2000.
	Tutak M. J., Wielebski T. (red.), <i>Parafia jutra</i> , Warszawa 2024.
	Weron E., <i>Budzenie olbrzyma</i> , Poznań 1995.
	Wielebski T., M. J. Tutak, <i>Meandry interdyscyplinarności teologii pastoralnej. Przyczynek do dyskusji</i> , "Teologia Praktyczna" 2016 t. 17, s. 25-46.

Literatura uzupełniająca

	CBOS, <i>Lokalna parafia – jej postrzeganie i funkcje</i> , Komunikat z badań nr 5/2022, Warszawa 2022.
	CBOS, <i>Religijność Polaków w ostatnich dziesięcioleciach</i> , Komunikat z badań nr 50/2024, Warszawa 2024.

	Kamiński R., Przygoda W, Fiałkowski M. (red.), <i>Leksykon teologii pastoralnej</i> , Lublin 2006.
	Synod 2021-2023. <i>Ku Kościołowi synodalnemu: komunია, uczestnictwo, misja. Synteza krajowa</i> , Warszawa 2022.
	Śmigiel W., <i>Eklezjalność zrzeseń religijnych</i> , Pelplin 2015.

*** lista rodzajów zajęć**

- ☐ ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ☐ ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- ☐ lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- X wykład kierunkowy
- ☐ wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- ☐ seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- ☐ pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)